

Hayatı Helal Yaşamak

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
﴿ يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴾
عَنِ النَّعْمَانِ بْنِ بَشِيرٍ قَالَ: سَمِعْتُهُ يَقُولُ سَمِعْتُ رَسُولَ اللَّهِ ﷺ يَقُولُ:
« إِنَّ الْحَلَالَ بَيْنَ وَإِنَّ الْحَرَامَ بَيْنَ وَبَيْنَهُمَا مُشْتَبِهَاتٌ لَا يَعْلَمُهُنَّ كَثِيرٌ مِنَ النَّاسِ، فَمَنْ اتَّقَى الشُّبُهَاتِ اسْتَبْرَأَ لِدِينِهِ وَعَرْضِهِ، وَمَنْ وَقَعَ فِي الشُّبُهَاتِ وَقَعَ فِي الْحَرَامِ...»¹

Değerli Müminler,

Allah yüce kitabında bizlere kendisinin rızasını nasıl kazanacağımızı gösterir. Allah'ın rızasını kazanmanın en asgari şartı, haramlardan sakınmaktır. Rabbimizin yasak kıldıklarından uzak durmak, izin verdikleri ile yetinmek mümin olmanın bir gerekliliğidir.

Bakara suresinde Rabbimiz şöyle buyurmaktadır: “**Ey insanlar! Yeryüzündeki şeylerin helal ve temiz olanlarından yiyin! Şeytanın izinden yürümeyin. Çünkü o sizin için apaçık bir düşmandır.**”¹ Buradan anlıyoruz ki, Mümin bünyesine aldığı herşeyden mesuldür. Yedikleri ve içtiklerinin, tenine ve saçına uyguladıklarının helal ve temiz olması gerekmektedir.

Değerli Kardeşlerim!

Unutmamalıyız ki, insanlığın günah ile ilgili imtihanı yasak ağaçtan yemekle başlamıştır. Zira Allah Hz. Adem ve eşine şöyle demişti: “**Ey Âdem! Sen ve eşin cennette yerleşip dilediğiniz şeyden yiyin. Ancak şu ağaca yaklaşmayın! Sonra zalimlerden olursunuz.**” Yüce Rabbimiz bize kitabında Adem ile eşinin Allah'ın yasak kıldığı ağaçtan yedikten sonra cennetten uzaklaştırıldıklarını bildirir. Zira böyle yaparak Allah'ın koyduğu sınırları aşmışlardı. Hz. Adem'in bu imtihanı bize insanın Allah'ın kendisine bir emanet olarak verdiği bedenini ancak onun izni olanlarla beslemesi gerektiğini gösterir.

Bir gün Hz. Peygamber saç başı dağınık, toz toprak içinde kalan ve elini semaya kaldırıp: “*Ey Rabbim, ey Rabbim*” diye dua eden bir yolcuyla zikredip, “*Bu yolcunun yediği haram, içtiği haram, giydiği haramdır ve haramla beslenmektedir. Peki böyle bir kimsenin duasına nasıl icabet edilir?*”² diye buyurmuştu.

Aziz Kardeşlerim!

Helal bir hayat sürdürmek, Allah'ın koyduğu sınırlara teslim olmak demektir. Bu teslimiyet Rabbimiz ile aramızdaki bağı güçlendirir.

Sınırları aşmak ise alemlerin Rabbi ile aramızda olan bağı zedeler. Mümin bu bağın üzerine titremeli, helal hayat sürdürmeyi bir hassasiyet haline getirmelidir. Nitekim sevgili Peygamberimiz “*Helâl bellidir; haram da bellidir. İkisinin arasında ise birtakım şüpheli şeyler vardır ki insanların çoğu bunları bilmezler. Kim şüpheli şeylerden sakınırsa, dinini ve ırzını (namus ve haysiyetini) korumuş olur. Kim de şüpheli şeylere düşerse, harama düşmüş olur...*”³ şeklinde öğütlemektedir.

Haram olduğundan emin olmadığımız meselelerde şüpheli olduğu için sakınıyorum demek müminin görevidir. Şüpheli, yani helal veya haram olup olmadığından emin olmadığımız herşeyden sakınmak, takvanın bir gereğidir. Allah takvalı olanları sever.

Değerli müminler!

Helal hayat diyince akla sadece yeme-içme gelmemelidir. Hayatımızı hangi yollarla kazandığımız ve bize verilen nimetleri nasıl harcadığımız da bir o kadar önemlidir. İslam dini, bizlere helal yollarla kazanç sağlamanın önemini ve bu şekilde yaşamının dünya ve ahiret huzuru için gerekli olduğunu öğretir. Birçok insan, daha fazla para kazanmak için hileli ve yasadışı yollara başvurur. İslam dini, bizlere tüm hayat alanlarında doğru ve dürüst olmamızı öğütler. İnsanların haklarına saygı göstermek, dürüst olmak ve israftan kaçınmak İslam tasarruf ahlakının olmazsa olmazlarından.

Helal hayat sürdürmek, israftan kaçınmak anlamına gelir. İsrâf, temelde ölçsüzlük anlamına gelir. Beslenmede ölçsüzlük bedende hastalıklara yol açtığı gibi, harcama ve tasarruflarımızdaki ölçsüzlük manevi yaralara sebep olur. Lüks, şatafat ve gösteriş dünya hayatına fazla bağımlı olmanın bir göstergesi olabilir. Özellikle sıla-i rahim gayesiyle gideceğimiz memleketlerimizde savurgan ve müsrif olmaktan kaçınmalı, helal ve haramlara riayet ederek bir tatil yapmayı hedeflemeliyiz. Dünyada bu kadar açlık, yoksulluk ve israf varken, yeryüzüne Allah'ın halifesi olarak gönderilmiş olan biz müminler tasarruflarımızı hayır ve hasenata çevirmeliyiz. Allah, bizi doğru yoldan ayırmasın ve hepimizi helal bir hayat idame edenlerden eylesin.

¹ Bakara suresi, 2:168

² Müslim, Zekat 65

³ Müslim, Mûsâkât, 107